

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 27.2.2013
COM(2013) 92 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

ET VÆRDIGT LIV FOR ALLE:

Fattigdomsudryddelse og en bæredygtig udvikling i verden

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

ET VÆRDIGT LIV FOR ALLE:

Fattigdomsudryddelse og en bæredygtig udvikling i verden

1. INDLEDNING

To af de mest presserende udfordringer, som verden står over for, er at udrydde fattigdom og sikre, at vores velstand og velfærd er bæredygtig. Omkring 1,3 milliarder mennesker lever stadig i ekstrem indkomstfattigdom, og langt flere får ikke opfyldt deres menneskelige udviklingsbehov. To tredjedele af naturens tjenester – bl.a. frugtbar jord, rent vand og ren luft – er i tilbagegang, og grænserne for, hvornår der vil ske uoprettelig skade på vores samfund og naturen som følge af klimaændringer og biodiversitetstab er ved at være nået.

Disse udfordringer er universelle og indbyrdes forbundne, og alle lande skal være med til at løfte dem. Det er ikke tilstrækkeligt at imødegå udfordringerne hver især – der skal gøres en fælles politisk indsats. Der er behov for en overordnet politisk strategi, hvis vi skal udrydde fattigdom og skabe velstand og velfærd for alle mennesker i alle lande og samtidig sikre, at udviklingen sker under hensyn til klodens begrænsninger. Indsatsen bør også være tæt knyttet til spørgsmål vedrørende regeringsførelse, menneskerettigheder og freds- og sikkerhedsspørgsmål, som gør det muligt at skabe de rette betingelser for udvikling. Det anslås, at 1,5 milliarder mennesker lever i lande, hvor der er alvorlige politiske konflikter, væbnet vold, usikkerhed eller manglende stabilitet.

I efteråret 2013 vil der ved et særligt FN-arrangement blive gjort status over indsatsen for at nå millenniumudviklingsmålene, drøftet måder at fremskynde indsatsen på frem mod 2015 og udvekslet de første idéer til, hvad der skal ske efter 2015, som er året, hvor millenniumudviklingsmålene skal være opfyldt. De tilsagn, som blev givet på Rio+20-konferencen i juni 2012, skal desuden gennemføres, bl.a. tiltag til fremme af en inklusiv grøn økonomi. Der skal endvidere bygges videre på disse fremskridt via den åbne arbejdsgruppe, som blev nedsat i Rio. Alle disse bidrag vil give input til udviklingen af en overordnet ramme for perioden efter 2015.

I denne meddelelse fremsættes forslag til en fælles EU-tilgang til disse spørgsmål. Først udpeges de vigtigste udfordringer og muligheder. Derefter evalueres de resultater, som er opnået i kraft af den globale dagsorden for fattigdomsudryddelse, og erfaringen med millenniumudviklingsmålene, og der gives en beskrivelse af nogle af de vigtigste skridt mod bæredygtig udvikling som vedtaget på Rio+20-konferencen og af de vigtigste tiltag. Derefter beskrives udfordringerne og det mulige indhold af en fremtidig strategi, som kan bygge på erfaringen med millenniumudviklingsmålene og det arbejde, der blev påbegyndt under Rio+20-konferencen, navnlig udarbejdelsen af mål for bæredygtig udvikling, og det skitseres, hvordan dette kan samles inden for relevante FN-processer.

På grundlag af disse overvejelser foreslås principper for en overordnet ramme for perioden efter 2015, som vil sikre en sammenhængende helhedsløsning på de universelle problemer med fattigdomsbekæmpelse og de tre dimensioner af bæredygtig udvikling og derigennem sikre alle et værdigt liv senest i 2030.

2. EN NY GLOBAL SITUATION, NYE UDFORDRINGER OG NYE MULIGHEDER

Verden har undergået enorme forandringer i de seneste år, bl.a. store ændringer i den globale økonomiske og politiske balance, øget verdenshandel, klimaændringer og udtømning af naturressourcer, teknologiske fremskridt, økonomi- og finanskriser, øget forbrug og prisudsving på fødevarer og energi, befolkningsændringer og migration, vold og væbnede konflikter, naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer samt øget ulighed. Nye aktører, bl.a. private og andre ikke-statslige aktører, er desuden trådt ind på den globale scene.

Udviklede økonomier og vækstøkonomier tegner sig for størsteparten af det globale BNP, men sidstnævnte er i dag blevet de vigtigste globale vækstlokomotiver og har allerede en markant indvirkning på verdensøkonomien. Udviklingen tyder på, at balancen vil forskydes yderligere – i 2025 ventes den globale økonomiske vækst primært at blive skabt i vækstøkonomierne, og seks lande forventes tilsammen at tegne sig for over halvdelen af den samlede globale vækst.

Arbejdsløshed er fortsat en udfordring i hele verden. Omkring 200 millioner mennesker, heraf 75 millioner unge, er uden arbejde. Frekvensen for kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet er ofte lav og de sociale serviceydelser begrænsede. Cirka 621 millioner unge verden over er ikke under uddannelse, har ikke et arbejde eller søger ikke efter arbejde og risikerer dermed permanent at blive udelukket fra arbejdsmarkedet. Sort arbejde og grundlaget for anstændigt arbejde, herunder rettigheder på arbejdspladsen og dialogen mellem arbejdsmarkedets parter, er et problem i mange lande. De fleste fattige i udviklingslandene driver små landbrug eller er selvstændige. Mange fattige i disse lande arbejder under usikre forhold, og deres grundlæggende rettigheder er ikke beskyttet. Kun 20 % af verdens befolkning har adgang til tilstrækkelig social sikring.

Samtidig er ulighederne inden for landenes grænser øget i de fleste dele af verden. Flertallet af de fattige lever i dag i mellemindkomstlande trods disse landes hurtige vækst. At udrydde fattigdom i disse lande forekommer at være en af de største udfordringer. Langsigtede prognoser viser dog, at i 2050 vil fattigdom igen være koncentreret i de fattigste og mest skrøbelige lande.

Over 1,5 milliarder mennesker lever i lande, der er ramt af voldelige konflikter. Vold ødelægger liv og livsgrundlag og påvirker ofte kvinder og udsatte, bl.a. børn og handicappede. Forskellene mellem skrøbelige, voldsramte lande og andre udviklingslande bliver større. I april 2011 havde intet skrøbeligt eller konfliktramt lavindkomstland opfyldt et eneste millenniumudviklingsmål, og få forventes at have opfyldt nogen af målene i 2015. Dårlig regeringsførelse, herunder manglende demokrati, ringe retsstatsforhold og manglende overholdelse af menneskerettighederne, hæmmer i øjeblikket indsatsen for at udrydde fattigdom og skabe bæredygtig udvikling.

Derudover er der særdeles klare videnskabelige beviser for og enighed om, at ikke-bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne er en af de største langsigtede trusler mod menneskeheden. Vi mærker allerede konsekvenserne af miljøforringelser og klimaændringer, som truer med at ødelægge mange af de fremskridt, som foreløbig er opnået i bekæmpelsen af fattigdom, og det samme gælder naturkatastrofer. Vi er ikke på ret kurs med hensyn til at holde temperaturstigningerne under 2 °C i forhold til temperaturen før industrialiseringen, og stiger temperaturen yderligere, er der en markant højere risiko for katastrofale påvirkninger af naturressourcerne, som vil bringe landbrug, fødevarer, vandforsyning og de senere års udviklingsfremskridt i fare. På globalt plan vil udfordringen være at tilpasse og begrænse konsekvenserne, bl.a. ved at reducere udledningen af drivhusgasser.

Allerede i dag har klimaændringer, udtømning af naturressourcer og økosystemforringelser en markant indvirkning på folks eksistensgrundlag, f.eks. som følge af det større antal og omfang af naturkatastrofer, udtømningen af naturressourcer og ødelæggelsen af naturens infrastruktur. Siden 1992 har naturkatastrofer forårsaget skader for 750 mia. euro og dræbt 1,3 millioner mennesker. Omfanget af konsekvenserne af ikke-bæredygtige mønstre i den aktuelle økonomiske udvikling afhænger stadig fortrinsvis af de udviklede lande og i stigende grad vækstøkonomierne, hvorimod fattigere lande rammes uforholdsmæssigt hårdt og har færrest ressourcer til at modstå de negative virkninger¹. Disse lande er ofte også særligt afhængige af naturressourcer, især inden for sektorer såsom landbrug, skovbrug, energi og turisme, hvilket øger deres sårbarhed over for forringelser og udtømning af ressourcer.

Udvikling og vækst bidrager til menneskers velstand og velfærd, men er også med til at skabe miljøproblemer, såsom ressourceudtømning og forurening, som ventes at blive mere kritiske med tiden. Omfanget af disse negative virkninger afhænger primært af de 5,7 milliarder mennesker, som *ikke* lever i ekstrem indkomstfattigdom, og som er årsag til en markant stigning i den globale efterspørgsel og det globale forbrug, der belaster naturressourcerne yderligere. Det er derfor afgørende, at vi bevæger os i retning af en inklusiv grøn økonomi gennem bæredygtigt forbrug og bæredygtige produktionsmønstre og ressourceeffektivitet, bl.a. navnlig lavemissionsenergisystemer.

For at kunne efterkomme den stigende efterspørgsel anslås det, at den globale landbrugsproduktion i 2050 vil skulle stige med 60 % i forhold til 2005, hvilket vil lægge et stigende pres på de i forvejen knappe naturressourcer, især jord, skov, vand og hav. Samtidig viser tal, at op mod halvdelen af den globale fødevarerproduktion går til spilde. I betragtning af urbaniseringen og befolkningstilvæksten ventes vandforbruget at være steget med 50 % i 2025, hvor omtrent 5,5 milliarder mennesker – to tredjedele af den forventede globale befolkning – vil bo i områder med moderat til alvorlig vandmangel.

I et fremadrettet perspektiv skal disse udfordringer holdes op imod den demografiske udvikling. Det forventes, at verdens befolkning vil nå op over 9 milliarder i 2050, og der ventes en fordobling af befolkningstallet i Afrika syd for Sahara. Afrika og Asien vil tilsammen repræsentere knap 80 % af verdens befolkning i 2050. Stigningen i den gennemsnitlige levealder i verden forventes at påvirke udviklingslandene mest og vil have konsekvenser for sundhedstjenester, pensioner og skatteprovenu.

Det er i det lys, at opfølgningen på Rio+20 og det særlige FN-arrangement, hvor der gøres status over millenniumudviklingsmålene, finder sted. Vi må huske på, at udfordringerne er indbyrdes forbundne og kræver en sammenhængende helhedsløsning, der også er til gavn for andre internationale processer, såsom klima- og biodiversitetsforhandlingerne.

3. MILLENNIUMUDVIKLINGSMÅLENE OG RIO+20

3.1. Status over millenniumudviklingsmålene

EU er fortsat opsat på at gøre sit yderste for at bidrage til opfyldelsen af millenniumudviklingsmålene inden 2015, hvilket er i tråd med EU's politiske ramme som fastsat i dagsordenen for forandring² og den europæiske konsensus om udvikling³.

¹ De mindst udviklede lande har et samlet indbyggertal på over 880 millioner mennesker (ca. 12 % af verdens befolkning), men tegner sig for under 2 % af verdens BNP.

² KOM(2011) 637 endelig.

³ 2006/C 46/01.

Millenniumudviklingsmålene omfatter en grundlæggende global aftale om at udrydde fattigdom og fremme menneskelig udvikling. Målene har i det seneste årti vist sig at være et værdifuldt redskab til at øge den offentlige bevidsthed, styrke den politiske vilje og mobilisere ressourcer til fattigdomsbekæmpelse. Der er gjort imponerende fremskridt:

- Ifølge Verdensbanken er andelen af personer, der lever for under 1,25 USD om dagen (2005-priser), faldet fra 43 % i 1990 til 22 % i 2008. Det er sandsynligt, at målet om at halvere andelen af mennesker, der er lever i ekstrem fattigdom, blev nået i 2010.
- Målet om at halvere andelen af befolkningen, der ikke har adgang til rent drikkevand, blev opnået globalt i 2010 – mellem 1990 og 2010 fik over to milliarder mennesker adgang til rent drikkevand.
- Indskrivningsprocenten for grundskolen er globalt set steget til gennemsnitligt 89 %, og piger indskrives nu i næsten lige så høj grad som drenge.
- Børn har langt mindre risiko for at dø af sygdom eller fejlnæring.
- Globalt set falder antallet af hiv-smittede fortsat, og der er langt bedre adgang til antiretrovirale lægemidler.

Det globale partnerskab for udvikling har suppleret den nationale indsats for at opfylde millenniumudviklingsmålene. Siden 2000 er den samlede årlige officielle udviklingsbistand (ODA) steget med næsten 70 %, til 96 mia. EUR, og andelen af ODA til de mindst udviklede lande er mere end fordoblet. EU og medlemsstaterne er tilsammen den største donor og yder årligt 53 mia. EUR i officiel udviklingsbistand (2011), svarende til over halvdelen af den samlede officielle udviklingsbistand. Samtidig har gennemførelsen af bistanden og principperne og målene for effektiv udvikling været med til at sikre en større virkning af ODA. Den enestående vækst i samhandelen har været en vigtig faktor for udviklingen: Mellem 2000 og 2009 steg udviklingslandenes eksport med 80 % sammenlignet med 40 % for verden som helhed. EU er udviklingslandenes største handelspartner og er gået forrest og har givet told- og kvotefri adgang for alle varer fra de mindst udviklede lande under initiativet "alt undtagen våben". EU-finansieret forskning, såsom partnerskabet mellem de europæiske lande og udviklingslande vedrørende kliniske forsøg, har også bidraget til opfyldelsen af millenniumudviklingsmålene.

Der er dog fortsat udfordringer forbundet med opfyldelsen af millenniumudviklingsmålene, og navnlig Afrika syd for Sahara halter bagefter. Globalt set lever 1,3 milliarder mennesker stadig i ekstrem indkomstfattigdom. Over 850 millioner mennesker har ikke nok at spise. Cirka 61 millioner børn går ikke i skole. Kvinder udsættes fortsat for forskelsbehandling og for alvorlige sundhedsrisici, navnlig mødre, og kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder er også i fare. Over en tredjedel af alle kvinder bliver udsat for vold i løbet af deres liv, og vold undergraver indsatsen for at nå ethvert millenniumudviklingsmål. Det anslås, at 2,5 milliarder mennesker ikke har adgang til ordentlige sanitære faciliteter, og at 780 millioner mennesker fortsat ikke har adgang til rent drikkevand. Syv millioner hiv/aids-ramte har ikke adgang til behandling. Verden er stadig langt fra målet om fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle. Kun 20 % af verdens befolkning har adgang til tilstrækkelig social sikring. En ikke-bæredygtig udnyttelse og forvaltning af jordens begrænsede ressourcer bringer fremtidige generationers liv og velfærd i fare.

De gode resultater er desuden ulige fordelt ikke blot landene imellem – der er navnlig en påfaldende mangel på fremskridt med opfyldelsen af millenniumudviklingsmålene i skrøbelige og konfliktramte lande – men også *inden for* landenes grænser – også i de lande, som i dag har midlerne til at sikre deres befolkning et bedre liv og en bedre fremtid.

Det generelle billede viser dog – navnlig i lyset af de teknologiske fremskridt og den økonomiske fremgang, som mange vækst- og udviklingslande har opnået siden fastlæggelsen

af millenniumudviklingsmålene – at udryddelse, ikke blot begrænsning, af fattigdom i løbet af én generation er inden for rækkevidde.

3.2. Rio+20: de vigtigste resultater og tilsagn

På Rio+20-konferencen tilsluttede deltagerne sig en fælles global vision om en økonomisk, socialt og miljømæssigt bæredygtig fremtid for jorden og for nuværende og kommende generationer og understregede, at der fortsat er mange problemer at løse. Med hensyn til bæredygtig udvikling og fattigdomsudryddelse anerkendte de også, at grøn energi er et vigtigt aspekt, hvis vi skal sikre en bæredygtig udvikling, de satte gang i udformningen af universelle mål for bæredygtig udvikling, og de blev enige om at iværksætte tiltag, der skal sikre en bæredygtig udvikling. Disse tiltag vil desuden bidrage med input til udformningen af mål for bæredygtig udvikling og vil på længere sigt også bidrage til deres gennemførelse. Deltagerne i Rio+20 blev også enige om at ændre den institutionelle ramme for bæredygtig udvikling, indføre en struktur, der kan følge op på konferencen, og arbejde videre med gennemførelsesmidlerne. Det er vigtigt, at EU straks gennemfører tilsagnene fra Rio, aktivt deltager i disse processer og iværksætter de nødvendige tiltag, både inden for EU og internationalt.

3.3. Gennemførelse: Tiltag på EU-plan og på internationalt plan

EU vil fortsat arbejde for bæredygtig udvikling, herunder gennemføre tilsagnene fra Rio+20 via en række overordnede politikker, især gennem sin overordnede strategi for smart, inklusiv og bæredygtig vækst – Europa 2020. Der er bl.a. tale om følgende indsatsområder: ressourceeffektivitet, en kulstoffattig økonomi, forskning og udvikling, beskæftigelse, social inklusion og ungdomsanliggender. Gennemførelsen af den regelmæssige gennemgang af Europa 2020-strategien, som bygger på det integrerende tiltag, der blev igangsat med EU's strategi for bæredygtig udvikling, ventes at bidrage til større sammenhæng og til integrering af de tre dimensioner af bæredygtig udvikling i EU's politikker generelt. Målene for bæredygtig udvikling vil blive gjort operationelle gennem en række vigtige politikker, som er under forberedelse, bl.a. reformen af den fælles landbrugs- og fiskeripolitik, det kommende syvende miljøhandlingsprogram, Innovation i EU, Horisont 2020 og den sociale investeringspakke.

EU har løbende skabt grundlag for udviklingssamarbejde for at bidrage til den fulde gennemførelse af millenniumudviklingsmålene. Gennem sine eksterne foranstaltninger og navnlig gennemførelsen af dagsordenen for forandring vil EU fortsat fremme fremskridt til fordel for millenniumudviklingsmålene og bæredygtig udvikling i udviklingslandene, med særligt fokus på de mindst udviklede lande og de lande, der har størst behov for bistand. Samtidig er det nødvendigt at iværksætte en række tiltag for at bidrage til gennemførelsen af tilsagnene fra Rio+20.

De vigtigste aktuelle EU-aktiviteter vedrørende gennemførelse af Rio+20-tilsagnene er samlet i bilag I.

3.4. Institutionel ramme for bæredygtig udvikling og gennemførelsesmidler

Rio+20 satte gang i en proces, der skal styrke den institutionelle ramme for bæredygtig udvikling, herunder styrke FN's Generalforsamlings og Ecosocs rolle. En vigtig beslutning var etableringen af et politisk forum på højt niveau vedrørende bæredygtig udvikling, som vil erstatte FN's Kommission for Bæredygtig Udvikling. Det politiske forum på højt niveau vil følge op på og gennemgå fremskridtene med gennemførelsen af resultaterne af Rio+20 og har også til opgave at styrke samspillet mellem videnskab og politik, som bliver afgørende for gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling. Forummet bør være direkte knyttet til Ecosoc, som i øjeblikket gennemgår en reform, og regelmæssigt arbejde på et højere politisk

plan (FN's Generalforsamling). Denne tilknytning giver mulighed for at styrke sammenhængen med den igangværende gennemgang af millenniumudviklingsmålene og drøftelserne om udvikling for perioden efter 2015.

Et andet vigtigt resultat af Rio+20 var beslutningen om at styrke og opprioritere FN's miljøprogram (UNEP) og navnlig beslutningen om at indføre universelt medlemskab af programmets styrelsesråd. Dette blev bekræftet på det seneste møde i UNEP's styrelsesråd, hvor det blev besluttet at indføre nye institutionelle ordninger for UNEP. Beslutningen om at etablere en FN-miljøforsamling er et vigtigt fremskridt, som er i tråd med EU's ambition om, at programmet på længere sigt skal blive et FN-agentur. EU vil deltage aktivt i gennemførelsen af den nye institutionelle ramme. Det vil blive prioriteret at sikre passende deltagelse fra EU's side i både det politiske forum på højt niveau og i det reformerede UNEP.

På Rio+20-konferencen besluttede deltagerne også at fremme rene og miljøvenlige teknologier og nedsætte en mellemstatslig ekspertkomité, som skal komme med forslag til, hvordan en strategi for finansiering af bæredygtig udvikling kan udformes. Komitéen skal sikre sammenhæng og koordination og forhindre dobbeltarbejde i forbindelse med finansieringen af udviklingsprocessen. EU vil deltage i denne proces i henhold til den overordnede tilgang til finansiering og andre gennemførelsesmidler som beskrevet nedenfor.

3.5. Offentlig høring

Kommissionen har afholdt en række offentlige høringer og dialoger om fremtidige perspektiver for fattigdomsudryddelse og bæredygtig udvikling. Disse høringer har bidraget til at fastlægge linjerne for en række aspekter af forslagene i denne meddelelse. Der findes en kort gennemgang af disse høringer i bilag II. Kommissionen vil fortsætte den aktive dialog om alle disse spørgsmål med alle interesserede parter og civilsamfundet.

4. INTEGRERING AF BÆREDYGTIG UDVIKLING OG FATTIGDOMSUDRYDDELSE I EN OVERORDNET RAMME FOR PERIODEN EFTER 2015

På internationalt plan og i FN er en stor del af arbejdet med fattigdomsudryddelse og bæredygtig udvikling foregået inden for separate temaområder og i forskellige kontekster – noget har taget udgangspunkt i millenniumerklæringen, andet har taget udgangspunkt i rækken af FN-topmøder om bæredygtig udvikling. Disse to indsatsområder har egentlig altid haft fællesnævner, f.eks. vedrører millenniumudviklingsmål 7 miljøspørgsmål, og fattigdomsudryddelse har altid været en prioriteret målsætning i forbindelse med bæredygtig udvikling.

For effektivt at tage fat på udfordringerne med at udrydde fattigdom og skabe bæredygtig udvikling – og betragte disse udfordringer som en stor og indbyrdes forbundet global udfordring – skal gennemgangen af millenniumudviklingsmålene og arbejdet med at udforme målene for bæredygtig udvikling samles inden for én overordnet ramme med fælles prioriterede udfordringer og målsætninger, så vi kan sikre alle et værdigt liv senest i 2030 og sikre verden en bæredygtig fremtid, også efter 2030.

I efteråret 2013 vil der ved et særligt FN-arrangement blive gjort status over indsatsen for at nå millenniumudviklingsmålene, drøftet måder at fremskynde indsatsen på inden 2015 og udvekslet synspunkter om, hvad der skal ske efter 2015, som er året, hvor millenniumudviklingsmålene skal være opfyldt. Det politiske forum på højt niveau, som blev oprettet på Rio+20-konferencen, holder sit første møde i september 2013, hvor det bl.a. vil se på opfølgningen af de tilsagn, der blev givet under Rio+20 i juni 2012. Der skal også skabes fremskridt via den åbne arbejdsgruppe vedrørende mål for bæredygtig udvikling, som blev

nedsat i Rio. Alle disse input vil danne grundlag for aftalen om en overordnet ramme for perioden efter 2015.

Med henblik på de videre overvejelser af målene vil EU fortsætte sin åbne dialog med alle relevante interesseparter. Dette vil bidrage til EU's aktive bidrag til arbejdet i den åbne arbejdsgruppe om målene for bæredygtig udvikling, som vil give FN's Generalforsamling anbefalinger til, hvad indsatsen skal omfatte.

I dette afsnit beskrives erfaringerne fra gennemgangen af millenniumudviklingsmålene og arbejdet med at udforme målene for bæredygtig udvikling samt de prioriterede indsatsområder, der udspringer af dem begge. Efterfølgende beskrives kort og konkret, hvordan de kan samles inden for relevante FN-processer. I det sidste afsnit skitseres på grundlag heraf nogle de vigtigste principper for en overordnet ramme.

4.1. Prioriterede indsatsområder i den overordnede ramme

På grundlag af erfaringen med millenniumudviklingsmålene og det arbejde, der udsprang af Rio+20 om bæredygtig udvikling, samt i betragtning af den aktuelle udvikling mener EU, at det er muligt at udpege en række indsatsområder, som bør indgå i den overordnede ramme for perioden efter 2015.

Der er en grundlæggende forbindelse mellem global miljømæssig bæredygtighed og fattigdomsudryddelse. Det vil ikke være muligt at udrydde fattigdom og sikre alle et værdigt liv, hvis ikke der samtidig gøres en indsats for at sikre global miljømæssig bæredygtighed, og omvendt. Klimaændringer, naturkatastrofer, biodiversitetstab og forværringen af havenes tilstand, ferskvandskilderne, land og jord har en særlig negativ indvirkning på jordens fattigste befolkninger. For at kunne sætte ind over for disse problemer skal den overordnede ramme være en katalysator for god regeringsførelse, gennemsigtighed, social samhørighed og øget indflydelse til kvinder i alle lande og internationalt, hvilket alt sammen er afgørende for bæredygtig udvikling og fattigdomsudryddelse.

Som det fremgår af slutdokumentet fra Rio+20 bør målene for bæredygtig udvikling gælde for alle lande under hensyntagen til de forskellige nationale forhold samt landenes kapacitet og udviklingsniveau, og de bør respektere nationale politikker og prioritetsområder. De bør desuden inddrage de tre dimensioner af bæredygtig udvikling og være handlingsorienterede, koncise, lette at videreformidle og begrænsede i antal. Det fremgik af de forslag, som EU's fremsatte forud for Rio+20, at målene desuden bør have fokus på ressourcer, som er offentlige goder og udgør en del af et basalt "livsgrundlag", såsom energi, vand, fødevarer, sikkerhed, havene, bæredygtigt forbrug og produktion samt social inklusion og anstændigt arbejde. Målene bør samtidig være i tråd med eksisterende internationale aftaler, bl.a. mål og målsætninger for klimaændringer og biodiversitet, samt social mindstebeskyttelse.

De bør omfatte de tre overordnede mål for bæredygtig udvikling, dvs. fattigdomsudryddelse, ændring af ikke-bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre og beskyttelse og forvaltning af naturressourcegrundlaget for økonomisk og samfundsmæssig udvikling.

Målene for perioden efter 2015 skal række ind i fremtiden og have sigte på at udpege drivkræfter, der kan sikre en bæredygtig fremtid. Der bør fastsættes en fælles vision for 2050 samt mål og målsætninger, der har 2030 som tidshorisont.

Eftersom de overordnede mål for rammen bør være både fattigdomsudryddelse og bæredygtig udvikling, bør der i forbindelse med de vigtigste problemer tages højde for begge aspekter som beskrevet ovenfor. På grundlag heraf kan rammen bygges op om en række hovedindsatsområder: sikre basale levevilkår, fremme drivkræfterne for inklusiv og bæredygtig vækst, sikre en bæredygtig forvaltning af naturressourcer og samtidig fremme lighed og retfærdighed, fred og sikkerhed. Problemet med jordens miljømæssige

begrænsninger vil desuden kræve en integrerende løsning, som påvirker alle disse indsatsområder. Det vil skulle håndteres som led i nogle af disse områder, men vil også i sig selv kræve en særlig indsats. Denne problematik kan derfor også betragtes som et yderligere tværgående aspekt af en integrerende overordnet ramme for perioden efter 2015.

4.1.1. Basale levevilkår

Millenniumudviklingsmålene har udstukket en ramme for menneskelig udvikling, der fastsætter mål for bl.a. minimumsindkomst, udryddelse af sult, fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle, adgang til grundskoleuddannelse, basale sundhedsydelser, adgang til vand og sanitære faciliteter, hvilket alt sammen udgør selve grundlaget for et værdigt liv.

Vi skal have opfyldt de resterende millenniumudviklingsmål, udfylde hullerne og gøre brug af erfaringerne. Vi er eksempelvis nødt til at tage hånd om bredere spørgsmål såsom uddannelse og sundhed og også social sikring. Samlede gennemsnit har skjult nationale uligheder, som skyldes ekstrem fattigdom, geografisk beliggenhed og marginalisering. Vi skal bevæge os væk fra mål, som alene er kvantitative, og have fokus på kvalitet, eksempelvis inden for uddannelse og sundhed. Der skal være en nedre grænse, som ingen mand, kvinde eller barn bør befinde sig under senest i 2030, og standarder, som enhver borger bør kunne holde sin regering fast på. Vi bør tilsinde at styrke mennesker, så de kan bringe sig selv ud af fattigdom. Mål, der kan fremme indsatsen for at sikre vigtige standarder inden for uddannelse, ernæring, rent vand og ren luft, vil være med til at udrydde fattigdom og forbedre fødevarerikigheden, sundheden og velfærden. Målene bør også fremme indsatsen for at sikre produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle, bl.a. unge, kvinder og handicappede, afhængigt af landenes udviklingsniveau. Til forskel fra millenniumudviklingsmålene bør de gælde for alle lande og ikke kun være et globalt mål uden individuelle landeansvar. Hvert land har et ansvar for at skabe fremskridt, der går i retning af internationalt vedtagne mål.

4.1.2. Drivkræfter for inklusiv og bæredygtig vækst

Kommissionens offentlige høring samt erfaringen i de lande, som selv har formået at komme ud af fattigdom, viser, hvor afgørende hoveddrivkræfterne for inklusiv og bæredygtig vækst er, især med hensyn til at sikre tjenester af afgørende betydning for menneskelig udvikling, vækstskebelse og anstændige job. Alle lande, uanset udviklingsniveau, bør forsøge at indføre strukturændringer, der gør det muligt at udvikle markedsvenlige, åbne økonomier, som fremmer inklusiv og bæredygtig vækst, forbedrer produktionskapaciteten, fremmer udviklingen af den private sektor, investeringer og velstand og fremmer overgangen til den inklusive grønne økonomi og sikrer, at alle får gavn af udviklingen. Mål, der støttes af indikatorer, som bygger på andre faktorer end BNP, vil bidrage til at styrke mulighederne for at skabe en mere inklusiv og bæredygtig vækst. Mange lande vil kunne anvende disse mål til at rette fokus på social samhörighed og et mere bæredygtigt landbrug, fiskeri og akvakultur med henblik på at sikre bedre ernæring, løse problemer med vandknaphed og undgå fødevarerpid. Andre mål vil føre til en mere ressourceeffektiv produktion, hvor der spares på vandet, og hvor affaldsmængden nedbringes og genbruges. Et mål om at skabe bæredygtige og modstandsdygtige byer vil medføre forbedringer på områderne luftkvalitet, vand, energi, tilgængelig infrastruktur, bolig og transport, og løsninger vil have betydning for beskæftigelsen, sundheden, den økonomiske udvikling og samtidig bidrage til klimatilpasningen og katastrofeforberedelse og -beredskab. Andre vigtige drivkræfter omfatter bæredygtig energi, videnskab og teknologi, telekommunikationstjenester, finansielle tjenesteydelser og infrastruktur, f.eks. bedre markedsadgang, samt migration og mobilitet. Alle disse aspekter forudsætter gunstige og stabile forhold, der får virksomheder, iværksættere, innovation og produktiv beskæftigelse til at blomstre.

Der er behov for en økonomisk omstilling, men det er en kæmpe udfordring, der kræver nye investeringer i milliardklassen⁴. Erfaringen i lande, der har gjort en meget stor indsats for at tilbyde disse tjenester til deres borgere, og nyere globale initiativer – såsom Bæredygtig energi for alle og ernæringsnetværket Scaling up Nutrition – har vist, at en sådan tilgang kan give lovende resultater, der fungerer som en katalysator for hurtig vækst og investeringer.

4.1.3. Bæredygtig forvaltning af naturressourcer

Bæredygtig forvaltning og udnyttelse af naturressourcer er afgørende i indsatsen for at støtte økonomisk vækst og beskæftigelse, især i primære produktionssektorer såsom landbrug, fiskeri og skovbrug eller inden for servicesektorer såsom turisme. 70 % af verdens fattige lever i landdistrikter, og deres overlevelse og velfærd er direkte afhængig af biodiversitet og økosystemtjenester, hvilket gør dem meget sårbare over for ressourceknaphed og klimarisici. God forvaltning af naturressourcer på grundlag af gennemsigtighed, ansvarlighed og god regeringsførelse er afgørende for fattigdomsudryddelse og for en bæredygtig udvikling af en inklusiv grøn økonomi. Der skal gøres en indsats for at fremme virksomheders rapportering om bæredygtighed, som vil tilskynde en bred vifte af virksomheder til at anvende en ansvarlig praksis. Mål, der går i retning af global neutralitet med hensyn til jordforringelse, vil bidrage til økonomisk vækst, biodiversitetsbeskyttelse, bæredygtig skovforvaltning, afbødning og tilpasning til klimaændringer samt fødevarer sikkerhed og samtidig forbedre jordkvaliteten, reducere erosion, opbygge modstandsdygtighed over for naturkatastrofer og bremse inddragelsen af naturarealer. I betragtning af havenes globale betydning bør målene om at beskytte og genoprette havenes tilstand og de marine økosystemer – af hensyn til at sikre bæredygtige levevilkår – gælde for alle og bidrage til at sikre bæredygtige fiskebestande, også af hensyn til fødevarer sikkerheden, samt mindske alvorlige farer såsom affald i havet. For at løse disse problemer bør hvert land sikre en bæredygtig forvaltning af deres naturressourcer og etablere åbne og gennemsigtige forvaltningsstrukturer og sørge for, at ressourcerne udnyttes på en retfærdig og bæredygtig måde, der er til gavn for borgerne.

Det kræver, at hvert land sikrer, at ressourcerne anvendes på en miljømæssigt ansvarlig måde, så de – hvad angår ressourcer som jord, skov, floder og have – også vil være til gavn for kommende generationer. På samme måde skal udnyttelsen af begrænsede ressourcer såsom mineraler og grundvand ske på en inklusiv og ansvarlig måde, der er til størst mulig gavn for samfundet med hensyn til måden, hvorpå de markedsføres, deres udtømmelighed og anvendelsen af den genererede indkomst. Udfasning af tilskud til udnyttelse af begrænsede ressourcer såsom fossile brændstoffer er et omkostningseffektivt og vigtigt bidrag, som fremmer ressourceeffektivitet. Landene bør også styrke deres samarbejde om forvaltning af fælles ressourcer, såsom fiskebestande og havbiologiske mangfoldighed, i farvande, der ligger uden for national jurisdiktion.

Det vil også være nødvendigt at vedtage en integrerende tilgang for at sikre, at løsninger på ressourceknaphed i ét område ikke medfører yderligere begrænsninger i et andet. Den kommende dagsorden bør forpligte alle lande til at forvalte og udnytte deres naturressourcer på en bæredygtig måde i de kommende årtier og omfatte aspekter såsom gennemsigtighed, indkomstmaksimering, beskyttelse af jordbesiddelser, modstandsdygtighed⁵, bl.a. over for naturkatastrofer, og miljøbeskyttelse. Det globale samfund er nødt til at stå sammen i denne

⁴ Det Internationale Energiagentur anslår eksempelvis, at hvis alle skal have adgang til bæredygtige energitjenester inden 2030, vil det kræve investeringer på yderligere ca. 30 mia. EUR om året i forhold til status quo. FAO anslår, at der bliver behov for over 50 mia. USD ekstra årligt i offentlige udgifter til landbrug og sikkerhedsnet, hvis vi skal udrydde sult i verden i 2025.

⁵ COM(2012) 586: EU's strategi til styrkelse af resiliens: Anvendelse af erfaringer fra fødevarer sikkerhedskriser.

indsats. Især private og offentlige virksomheder skal udvise ansvarlighed og følge høje standarder for gennemsigtighed og god ledelse. En kulstoffattig og ressourceeffektiv økonomi vil også kræve tiltag og uddannelse i de specifikke færdigheder, der bliver behov for.

4.1.4. Lighed og retfærdighed

Målene om menneskelig trivsel og værdighed for alle er forankret i verdenserklæringen om menneskerettighederne og i millenniumerklæringen, som også eksplicit anerkender, at menneskerettigheder, god regeringsførelse og bæredygtig udvikling er forbundet til hinanden. Dette samt tilslutningen til fælles grundlæggende værdier blev bekræftet på topmødet om millenniumudviklingsmålene i 2010 og på Rio+20-konferencen i 2012.

Lighed og retfærdighed, menneskerettigheder, demokrati og andre aspekter af god regeringsførelse er ikke kun vigtige i kraft af deres betydning for fremskridtene med udviklingsmålene for indkomst, sundhed og andre basale behov. De er også vigtige i sig selv – i alle lande. Den seneste udvikling i Nordafrika og Mellemøsten viste, hvor vigtige rummelige politiske systemer, retsvæsen og beskæftigelse, særligt ungdomsbeskæftigelse, er, og understregede, at fremskridt med millenniumudviklingsmålene er afgørende, men ikke nok alene. Forvaltning vil fortsat være en global udfordring i årene, der kommer.

Det er vigtigt, at den nye overordnede ramme for perioden efter 2015 omfatter disse spørgsmål. Kvinders rolle er særlig vigtig, hvis vi skal frigøre drivkræfterne for bæredygtig udvikling, og det er nødvendigt at fjerne alle former for hindringer for lige deltagelse. Rammen bør lægge særlig vægt på en rettighedsbaseret tilgang til udvikling, bekæmpelse af uligheder samt fremme og beskyttelse af kvinders og pigers rettigheder samt ligestilling mellem mænd og kvinder, gennemsigtighed og korruptionsbekæmpelse. Den bør også omfatte grundlæggende spørgsmål om lighed. For at imødegå denne udfordring skal målene og målsætningerne fremme de tiltag, der er nødvendige for at sikre en bedre social sikring via et grundlæggende sæt sociale garantier, og forbedre gennemførelsen af tiltagene.

4.1.5. Fred og sikkerhed

Hvis der er fysisk usikkerhed, en høj grad af ulighed, problemer med regeringsførelsen og lille eller ingen institutionel kapacitet, er det ekstremt vanskeligt at skabe bæredygtige fremskridt inden for vigtige områder under millenniumudviklingsmålene såsom fattigdom, sundhed, uddannelse eller sanitet. Det er derfor vigtigt at tage fat på de grundlæggende årsager til disse problemer og gribe ind og forhindre, at de opstår.

Denne dagsorden vedrører dog ikke kun skrøbelige stater, eftersom mange andre lande også kæmper med spørgsmål vedrørende usikkerhed og vold. Ulovlig handel, tværnational terrorisme, kriminelle netværk og bandevold undergraver borgernes sikkerhed og mindsker udsigterne til et værdigt liv og rammer især kvinder og børn.

Udgangspunktet for at løse freds- og sikkerhedsproblemer i forbindelse med den overordnede ramme for perioden efter 2015 bør være det arbejde, som visse skrøbelige stater og OECD-landene, EU, FN og udviklingsbanker allerede lavede i Busan i november 2011. Det bør bygge på den nye aftale om engagement i ustabile stater, som indeholder en række vedtagne mål for fredsopbygning og statsopbygning.

5. EN OVERORDNET RAMME FOR PERIODEN EFTER 2015

5.1. Koordinering af indsatsområder som reaktion på kommende udfordringer

Fattigdomsudryddelse og sikring af bæredygtig velstand og velfærd er fortsat de mest presserende fremtidige problemer. Hvis de skal løses effektivt, må de løses sammen inden for en ny overordnet ramme, som gælder for alle og har direkte relevans for alle lande under

hensyntagen til, at de er berørt i forskellig grad, og at deres indsats og bidrag til de globale mål vil være forskellig. Selv om mange fortsat vil komme op over grænsen for ekstrem fattigdom, er der behov for et kraftigt fokus på fattigdom, så de forbliver over denne grænse. Ikke-bæredygtige mønstre i den aktuelle økonomiske udvikling, som påvirker miljøet og naturressourcegrundlaget, afhænger fortsat i høj grad af de udviklede lande og i stigende grad af vækstøkonomierne, men de mindst udviklede lande mærker også konsekvenserne. Social udstødelse og ulighed, arbejdsløshed, usikre ansættelsesforhold og manglende social sikring har også en direkte betydning for fattigdom og bæredygtig udvikling.

Millenniumerklæringen, som fortsat er relevant, bør fungere som rettesnor for arbejdet med at udvikle den kommende ramme. Den nye overordnede ramme, som skal bygge på opfølgningen af Rio+20, gennemgangen af millenniumudviklingsmålene og andre relevante internationale processer, bør fastsætte strategien for fattigdomsudryddelse og for sikring af velstand og velfærd for alle ved at fokusere på hoveddrivkræfterne for inklusiv og bæredygtig vækst under hensyn til klodens begrænsninger. Denne ramme bør derfor samle de tre dimensioner af bæredygtig udvikling, dvs. den økonomiske, den sociale og den miljømæssige dimension. Den bør pålægge alle lande et ansvar.

Den nye overordnede rammes underliggende mål bør være at sikre et værdigt liv for alle senest i 2030. Målet bør samtidig være rettet mod fattigdomsudryddelse og den universelle vision om bæredygtig udvikling, som er nødvendig for at sikre nutidige og kommende generationers velstand.

Afsnittene ovenfor beskrev, hvordan de indbyrdes forbundne processer på FN-niveau bør sikre input til en fælles overordnet ramme, som er nødvendige, hvis målet om et værdigt liv for alle skal opfyldes. Det endelige resultat bør bygge på frugten af konstruktive drøftelser med alle interesserede parter og blandt internationale partnere. EU mener imidlertid, at der er en række generelle principper, som allerede nu kan kortlægges, og som burde være almindeligt acceptable.

5.2. Principper for en overordnet ramme for perioden efter 2015

Kommissionen foreslår, at EU følger følgende principper i sine drøftelser om rammen for perioden efter 2015:

5.2.1. Anvendelsesområde

Rammen bør være universel hvad angår målsætninger og dækning og indeholde mål for alle lande, idet de bør gælde for hele menneskeheden, have fokus på alle dimensioner af fattigdomsudryddelse alle steder, hvor der findes fattigdom, og fremme velstand og velfærd for alle mennesker under hensyn til klodens begrænsninger.

- Rammen bør integrere de tre dimensioner af bæredygtig udvikling – den økonomiske, den sociale og den miljømæssige dimension – tage hensyn til erfaringerne fra gennemgangen af millenniumudviklingsmålene og bygge på arbejdet med at udforme mål for bæredygtig udvikling og have fokus på fattigdomsudryddelse og bæredygtig udvikling. Målene bør fastsætte et nedre levestandardsniveau, som intet menneske bør befinde sig under allersenest i 2030, og være retningsgivende for, hvordan der skabes velstand og velfærd under hensyn til klodens begrænsninger.
- Den bør anerkende, at fattigdom, velstand og velfærd ikke blot kan betragtes ud fra et økonomisk perspektiv, men har flere dimensioner og afspejler menneskers evne til at udvikle sig.
- Rammen bør på integreret vis omfatte:

- grundlæggende menneskelig udvikling (bør være baseret på en ajourføring af millenniumudviklingsmålene og afspejle spørgsmål såsom social sikring)
- drivkræfter for bæredygtig og inklusiv vækst og udvikling, som er nødvendige af hensyn til en omstrukturering af økonomien, der er nødvendig for at sikre, at der opbygges produktiv kapacitet og skabes beskæftigelse, og for at sikre overgangen til en inklusiv grøn økonomi, der kan imødegå klimaproblemerne, og
- bæredygtig forvaltning af naturressourcer.
- Rammen bør også vedrøre lighed og retfærdighed og omfatte spørgsmål vedrørende menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet samt styrkelsen af kvinders indflydelse og ligestilling mellem mænd og kvinder, som alt sammen er afgørende for en inklusiv og bæredygtig udvikling og i sig selv er vigtige værdier. Den bør også vedrøre fred og sikkerhed på grundlag af det eksisterende arbejde med mål for fredsopbygning og statsopbygning.

5.2.2. *Antallet og karakteren af målene*

- Der bør opstilles et begrænset antal mål, som gælder for alle lande under hensyn til de forskellige forhold i landene. For at sikre ejerskab og relevans bør målene tilpasses og gøres operationelle på nationalt plan. Der bør tages særligt hensyn til skrøbelige staters behov.
- Målene bør udformes på en måde, der tager højde for videnskabelig og forskningsmæssig dokumentation, og de relaterede målsætninger og indikatorer bør være målbare.

5.2.3. *Gennemsigtighed, gennemførelse og ansvarlighed*

- Ansvar for at nå de ønskede resultater ligger først og fremmest på nationalt plan. Det er nødvendigt at mobilisere alle ressourcer – nationale og internationale, private og offentlige. Finansiering og andre gennemførelsesmidler bør behandles på en samlet og integrerende måde, eftersom de potentielle kilder til gennemførelse af forskellige globale mål er de samme.
- Rammen bør udvikles og gennemføres i tæt partnerskab med interesseparter fra civilsamfundet, herunder den private sektor.
- Der bør fastsættes en tidsramme for at sikre, at der sættes ind på alle niveauer for at nå målene. Visionen kunne være 2050 med mål og målsætninger for 2030.
- Rammen bør være baseret på landenes individuelle ansvar for at gøre en indsats samt partnerskaber mellem alle lande og interesseparter. Målene bør give incitament til samarbejde og partnerskaber blandt regeringer, civilsamfundet, herunder den private sektor, og det globale samfund som helhed. Alle lande bør yde deres til, at målene nås. Målene bør også resultere i større ansvarlighed.
- Udviklingen af rammen bør suppleres af en indsats for at styrke samspillet på institutionelt plan.
- Det statistiske grundlag bør forbedres for at sikre en god overvågning af udviklingen.

5.2.4. *Sammenhæng*

- Rammen bør være i overensstemmelse med gældende internationalt vedtagne mål og målsætninger for bl.a. klimaændringer, biodiversitet, katastroferisikobegrænsning og social mindstebeskyttelse.

5.3. **Gennemførelse af rammen: landenes ejerskab og ansvar**

Ansvar for gennemførelsen af den kommende ramme ligger hos det enkelte land med inddragelse af alle relevante interesseparter, herunder arbejdsmarkedets parter. Hoveddrivkræfterne for udvikling er først og fremmest nationale, navnlig demokratisk

regeringsførelse, retsstatsprincippet, stabile politiske institutioner, velfunderede politikker, gennemsigtighed i de offentlige finanser og bekæmpelse af svig og korruption. Mobilisering af nationale ressourcer, retlige og fiskale regler og institutioner, der støtter udviklingen af den private sektor, investeringer, anstændige job og eksportkonkurrenceevne er afgørende, hvis ambitionen skal være realistisk for alle lande. I den forbindelse er nationale reformer vitale for at sikre, at den økonomiske vækst er bæredygtig og bidrager effektivt til udryddelsen af fattigdom, mindsker uligheder og forbedrer velfærden for alle. Dette gælder for alle lande, uanset udviklingsniveau.

EU anerkender dog, at visse lande fortsat vil have behov for støtte, bl.a. udviklingsbistand. I den forbindelse opstår der løbende mere effektive og virkningsfulde måder at investere udviklingsbistand på, som sikrer, at bistanden fungerer som en katalysator for udvikling ved at tiltrække yderligere investeringer, bl.a. gennem innovative finansieringskilder, -instrumenter og -mekanismer, såsom blandet finansiering. Denne ajourførte tilgang blev anvendt i EU's "dagsorden for forandring". Syd-syd-samarbejdet kan i høj grad være med til at forme resultaterne af den globale udvikling. Principperne for det globale partnerskab for effektivt udviklingssamarbejde, som blev vedtaget på forummet på højt niveau om bistandseffektivitet i Busan i 2011, bør gælde for alle.

Ud over bistand har udviklingsvenlig politikkohærens stor betydning for fattigdomsudryddelse og bæredygtig udvikling. Der bør derfor tages væsentligt hensyn til disse politikkers betydning i den kommende ramme. I mange udviklingslande er indtægterne fra handel eksempelvis steget markant og kan bruges i bekæmpelsen af fattigdom. Denne tendens forventes at fortsætte i mange udviklingslande og er særlig vigtig i Afrika syd for Sahara.

For at målene i den overordnede ramme kan nås, bør der desuden gøres en indsats for at sikre, at *alle* ressourcer mobiliseres og udnyttes effektivt, og at alle lande forpligter sig til at anlægge en samlet tilgang til disse ressourcer og til at føre sammenhængende og hensigtsmæssige politikker. Målene og målsætningerne vil bidrage til at stimulere investeringer i den private sektor. Alle lande bør indgive rapporter om deres fremskridt med at nå de nye mål på en åben og gennemsigtig måde.

EU bør på globalt plan fremme en sammenhængende og integrerende tilgang til gennemførelsesmidlerne, herunder finansieringsspørgsmål. Finansieringsdrøftelser vedrørende klima, biodiversitet, udvikling og bæredygtig udvikling finder i dag sted i forskellige fora, selv om de potentielle finansieringskilder er de samme. Der er et stort behov for at sikre sammenhæng og koordination og undgå dobbeltarbejde med hensyn til finansieringen af udviklingsprocessen. I midten af 2013 planlægger Kommissionen at fremlægge en meddelelse, der indeholder forslag til en integrerende EU-tilgang til finansiering og andre gennemførelsesmidler med forbindelse til de forskellige globale processer.

6. NÆSTE SKRIDT

EU er nødt til at involvere sig fuldt ud i de kommende internationale processer og yde sammenhængende og koordinerede bidrag i FN og i andre relevante fora.

Vedtagelsen af denne meddelelse bør i den forbindelse følges op af en drøftelse med Rådet og Parlamentet i løbet af foråret 2013 med henblik på at udvikle en fælles EU-strategi for de næste etaper af den igangværende proces, som bør:

- sikre en grundig opfølgning af Rio+20 og fastlægge linjerne for EU's stilling i FN's åbne arbejdsgruppe vedrørende målene for bæredygtig udvikling, som regelmæssigt vil aflægge rapport til FN's Generalforsamling og
- bidrage til forberedelsen af FN's Generalforsamlings særlige arrangement om millenniumudviklingsmålene i efteråret 2013, bl.a. rapporten fra generalsekretæren og FN's højniveaupanel om perioden efter 2015, samt det første møde i det politiske forum på højt niveau.

EU bør bakke op om en overordnet ramme for perioden efter 2015. Drøftelser af grundlaget for de retningslinjer, der er beskrevet ovenfor, bør sætte EU i stand til at nå frem til en fælles holdning om, hvordan fastsættelsen af målene for bæredygtig udvikling og gennemgangen af millenniumudviklingsmålene bedst kan samles og integreres i én proces med henblik på at skabe en sådan sammenhængende ramme. EU bør i den forbindelse også aktivt tilstræbe en konstruktiv dialog med alle partnere og interesserede parter for at skabe et fælles grundlag, bl.a. gennem politisk dialog med tredjelande.

BILAG I

De vigtigste igangværende og kommende tiltag i EU og internationalt, som bidrager til gennemførelsen af tilsagnene fra Rio+20

Indsatsområde	EU	Internationalt
Vand og sanitet	Effektivisere anvendelsen af vand og forbedre vandkvaliteten via EU's vandplan	Fremme bedre adgang til drikkevand og sanitære faciliteter, sikre bedre vandkvalitet og mindske forureningen i overensstemmelse med dagsordenen for forandring og internationale forpligtelser samt fremme den politiske dialog om fælles vandressourcer og gennemførelsen af vandaktiviteter med henblik på økonomisk og bæredygtig vækst
Energi og klima	Forbedre effektiviteten og andelen af vedvarende energikilder og reducere udledningen af drivhusgasser via: - klima- og energipakken og køreplanen frem mod en lavemissionsøkonomi i 2050 - klima- og energipolitikken frem mod 2030 - energieffektivitetsdirektivet - igangværende lovgivningsforslag om emissioner fra biler og varevogne og reducere af fluorholdige drivhusgasser	Fremme den internationale klimainsats via Durbinplatformen og FN's klimakonvention Det internationale partnerskab for klimaafbødning og de internationale samarbejdsinitiativer Irena: global anvendelse af vedvarende energi GEEREF: Global Fond for Energieffektivitet og Vedvarende Energi Den globale klimaalliance (GCCA) Initiativet bæredygtig energi for alle (SE4ALL) AVS-EU-energifaciliteten og Afrika-EU-programmet for samarbejde om vedvarende energi
Biodiversitet, skove og jord	EU's biodiversitetsstrategi frem mod 2020, arbejde med at vurdere værdien af biodiversitet og økosystemtjenester Handlingsplan for skovbruget, revision af skovbrugsstrategien Udarbejde en meddelelse om jord som en ressource Det digitale observatorium for beskyttede områder (DOPA), som er en del af det globale jordobservationssystem af systemer (GEOSS)	CBD-strategiplanen og de 20 Aichimål Støtte de økonomiske aspekter af økosystemer og biodiversitet (TEEB) og WAVES (Wealth Accounting and Valuation of Ecosystem Services) Gennemføre temaprogrammet om miljø og naturressourcer (ENRTP) Udvide og gennemføre FLEGT (retshåndhævelse, god forvaltningspraksis og handel på skovbrugsområdet) og bidrage til UN-REDD+ Mulighed for en protokol under FN's ørkenkonvention, der gør EU til en berørt part Global Soil Partnership (med FAO) Udarbejde et nyt verdensatlas over

		ørkendannelse i samarbejde med UNEP
Havene	Havstrategirammedirektivet, en integreret havpolitik, affald i havet og plastaffald Den fælles fiskeripolitik: maksimalt bæredygtigt udbytte, videnskabeligt baserede forvaltningsplaner og udsmid Observation og modellering af hav- og kystøkosystemer	Regionale havkonventioner UNCLOS-gennemførelsesaftalen om bevaring og bæredygtig forvaltning af den marine biodiversitet i områder uden for national jurisdiktion Ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri Opfølgning på Honolulu-tilsagnene vedrørende affald i havet
Affald og kemikalier	Køreplan for ressourceeffektivitet og EU's affaldslovgivning, gennemførelse af REACH	Udbrede internationale affaldspolitikker (WEEE, RoHs) Gennemføre Basel-, Stockholm- og Rotterdamkonventionerne og SAICM (strategisk tilgang til international kemikalieforvaltning)
Fødevarer, ernæring og landbrug	Udarbejde en meddelelse vedrørende bæredygtige fødevarer Gennemføre direktivet om markeder for finansielle instrumenter (MiFID) og markedsmisbrugsdirektivet (MAD) Forslag vedrørende reformen af den fælles landbrugspolitik, bl.a. fremme bæredygtig landbrugsproduktion, styrke produktionskapaciteten og imødegå klimaændringer Det europæiske innovationspartnerskab "landbrugets produktivitet og bæredygtighed" Mærkning af økologiske fødevarer	Bidrage til informationssystemet for landbrugsmarkedet (AMIS) Gennemføre overvågningen af landbrugsressourcer (MARS) og GEO-GLAM (jordobservation) Gennemføre frivillige retningslinjer for ansvarlig forvaltning af jordbesiddelser, fiskeri og skove EU-instrumentet: temaprogrammet for fødevarer sikkerhed Gennemføre den kommende EU-gennemførelsesplan for forbedring af fødevare- og ernæringssikkerheden via EU-tiltag: gennemføre vores tilsagn Udarbejde en meddelelse vedrørende ernæring Udarbejde en handlingsplan vedrørende modstandsdygtighed SUN-netværket (Scaling-up Nutrition), ny alliance for fødevarer sikkerhed og ernæring Gennemføre konventionen om fødevarebistand
Skatter, afgifter og støtte	Gennemføre relevante tiltag fra køreplanen for ressourceeffektivitet	Følge op på støttereformen via G20

Ren industri og livscyklusregnskab	Gennemføre EU's industripolitik for 2020: ren teknologi og bioøkonomi Udarbejde en meddelelse vedrørende det indre marked for grønne produkter Den europæiske livscyklusdatabase	Netværket for internationale livscyklusdata (ILCD)
Bæredygtigt forbrug og produktion samt grønne offentlige indkøb	Det reviderede udbudsdirektiv, inklusive grønne offentlige indkøb Vedtagelse af EU-loven om tilgængelighed	Bidrage til UNEP's initiativ vedrørende bæredygtige offentlige indkøb Bidrage til gennemførelsen af det tiårige rammeprogram for bæredygtigt forbrug og produktion
Modstandsdygtighed		Gennemføre meddelelsen "EU's strategi til styrkelse af resiliens: Anvendelse af erfaringer fra fødevarer sikkerhedskriser" og den kommende handlingsplan Gennemføre SHARE- og AGIR-initiativerne Fremme modstandsdygtighed i internationale fora og som tema i partnerskaber med organisationer såsom FAO, IFAD, WFP, UNISDR, Verdensbanken og civilsamfundsorganisationer
Risikostyring ved katastrofer	Gennemføre EU's ramme for katastroforebyggelse Integrere katastroferisikostyring (forebyggelse, beredskab og indsats) og katastroferisikovurdering i EU's og medlemsstaternes planlægning Det europæiske oversvømmelsesvarslingssystem og det europæiske tørkeobservatorium Fremme katastrofesikring i EU's finansieringsinstrumenter	Gennemføre Hyogo-handlingsplanen og udarbejde en opfølgingsramme for katastroferisikobegrænsning for perioden efter 2015 Fokusere på hovedprioriteterne i EU's gennemførelsesplan for katastroferisikobegrænsning Støtte internationale initiativer såsom den globale facilitet for katastroferisikobegrænsning, som forvaltes af Verdensbanken
Storbyer, turisme og transport	Styrke bæredygtigheden i EU's storbyer som led i det 7. miljøhandlingsprogram Gennemføre tiltag til fremme af bæredygtig og tilgængelig turisme EU-direktiv om færdselssikkerhed og rene brændstoffer, fremme af bæredygtig transport til overkommelige priser	Fremme bæredygtige, modstandsdygtige og tilgængelige storbyer
Fuld og produktiv	Europa 2020:	Fremme internationale arbejdsnormer

beskæftigelse og anstændigt arbejde	Beskæftigelsesretningslinjer, fælles beskæftigelsesrapporter, nationale reformprogrammer, ungdomsbeskæftigelsespakken, gennemgangen af den beskæftigelsesmæssige og sociale udvikling i Europa	via internationale organisationer (især ILO) inden for rammerne af EU's bilaterale forbindelser samt gennem udviklings- og handelspolitikken Følge op på resolutionen fra den internationale arbejdskonference 2012 og G20-ungdomsbeskæftigelsesstrategien Gennemføre temaprogrammet vedrørende investering i synergier mellem mennesker og lignende EU-temaprogrammer vedrørende bl.a. ikke-statslige udviklingsaktører, migration og asyl samt demokratisering og menneskerettigheder
Social sikring, social inklusion og fattigdomsudryddelse	Fremme bekæmpelsen af fattigdom og social udstødelse og sikre mere effektive socialpolitikker via Europa 2020 Bistå medlemsstaterne i forbindelse med strukturreformer via den sociale investeringspakke Den europæiske platform mod fattigdom og social udstødelse: En europæisk ramme for social og territorial samhørighed Den europæiske handicapstrategi 2010-2020	Fremme social sikring, herunder social mindstebeskyttelse, og gennemføre ILO's anbefalinger i overensstemmelse med partnerlandenes planer og politikker Fortsat bakke op om social sikring, herunder social mindstebeskyttelse, hvis det er relevant, i bilaterale forbindelser med partnerlande, i internationale fora (ILO, OECD, G20 og ASEM) og i udviklingssamarbejdet Gennemføre tiltagene i meddelelsen om social sikring i Den Europæiske Unions udviklingssamarbejde Integrere børns og oprindelige folks rettigheder, social inklusion og handicappedes rettigheder i EU's udviklingspolitikker Gennemføre FN's konvention om rettigheder for personer med handicap
Virksomhedernes sociale ansvar	Gennemføre tiltag vedrørende virksomhedernes sociale ansvar	Bidrage til udarbejdelsen af internationale vejledninger for erhvervslivet og små og mellemstore virksomheder om virksomhedernes sociale ansvar (inklusive ILO og OECD) og FN-retningslinjer
Sundhed	EU-sundhedsstrategien Europæiske sundhedsindikatorer Meddelelsen om bekæmpelse af hiv/aids i EU og EU's nabolande	Gennemføre meddelelsen om EU's rolle inden for global sundhed Styrke sundhedssystemerne, forbedre sundhedssikkerheden og sammenhængen mellem politikker gennem geografiske instrumenter og temaprogrammer med henblik på at sikre bedre sundhedsydelser og mindske uligheder på sundhedsområdet Støtte den globale fond til bekæmpelse af aids, tuberkulose og malaria, GAVI-alliancen og FN-programmet Global

		Programme to Enhance Reproductive Health Commodity Security Det europæiske observatorium for sundhedssystemer Udvikle trivselsindikatorer som led i sundhedsstrategien for 2020
Uddannelse	Strategirammen for europæisk samarbejde på uddannelsesområdet Uddannelse i gennemførelsen af Europa 2020-strategien Europæisk samarbejde om skoler i det 21. århundrede	Fremme uddannelse af høj kvalitet for alle via Kommissionens geografiske og tematiske programmer Gennemføre Kommissionens internationale samarbejdsprogrammer inden for videregående uddannelse Støtte globale initiativer såsom det globale partnerskab for uddannelse og politiske dialoger i bl.a. Sammenslutningen for Udvikling af Uddannelse i Afrika
Ligestilling mellem mænd og kvinder og styrkelse af kvinders indflydelse	Integrere ligestilling mellem mænd og kvinder og kvinders rettigheder via EU's handlingsplan for ligestilling 2010-2015 Følge op på Beijing-handlingsprogrammet	Integrere ligestilling og styrkelse af kvinders indflydelse i EU's udviklingspolitikker, gennemføre EU's handlingsplan for ligestilling 2010-2015 i udviklingssamarbejdet og bidrage til FN-programmet til styrkelse af ansvarligheden for finansieringen af ligestilling Gennemføre tiltag til styrkelse af kvinders økonomiske stilling via programmet for investering i mennesker Gennemføre tiltagene i meddelelsen om social sikring i Den Europæiske Unions udviklingssamarbejde
Retfærdighed, menneskerettigheder, grundlæggende frihedsrettigheder, demokrati, god regeringsførelse og retsstatsprincippet	EU's charter om grundlæggende rettigheder Gennemføre Århuskonventionen	Gennemføre tiltagene i meddelelserne om: EU-bistand til bæredygtig forandring i overgangssamfund, forbedring af virkningen af EU's udviklingspolitik og EU's strategiramme og handlingsplan for menneskerettigheder og demokrati Gennemføre EU's DCI-program vedrørende ikke-statslige aktørers og lokale myndigheders rolle i forbindelse med udvikling Fremme anvendelsen af Århuskonventionen i finansielle institutioner, i udviklingssamarbejdet og i handelsaftaler
Videnskab, teknologi, forskning og innovation	Gennemføre Horisont 2020, som yder forskningsstøtte på områder såsom vand, energi, landbrug, transport, miljø og samfundsvidenskab Bæredygtig udvikling bliver et	Styrke EU's internationale forsknings- og innovationssamarbejde Bidrage til det globale jordobservationssystem af systemer (GEOSS)

	overordnet mål i Horisont 2020, hvor mindst 60 % af det samlede budget afsættes til dette område Gennemføre Europa 2020-initiativerne Innovation i EU og handlingsplanen for miljøinnovation	Forskning under temaprogrammet for fødevarer sikkerhed (2011-2013) og partnerskabet mellem Afrika og EU
Statistikker	Videreudvikle indikatorer, der bygger på BNP og andre faktorer, og rådgive om statistikker for de overordnede rammer	Samarbejde med internationale organisationer og tredjelande under ledelse af FN's Sikkerhedsråd for at forbedre målingen af fremskridt og sikre sammenlignelighed
Handel		Forhandle om og gennemføre bestemmelser om handel og bæredygtig udvikling i handelsaftaler, fremme afskaffelsen af told og ikke-toldmæssige barrierer for miljøvarer og -tjenesteydelser på alle niveauer Fortsat støtte initiativet "alt undtagen våben" Yde fortsat støtte til Aid for Trade (bistand for handel)

BILAG II

Offentlig høring

Kommissionen afholdt en offentlig høring⁶ i sommeren 2012. Omkring 120 organisationer og enkeltpersoner fra offentlige myndigheder og civilsamfundet, herunder den private sektor og den akademiske verden, deltog. Høringen viste, at der er enighed om, at millenniumudviklingsmålene har fået mange og forskellige aktører til at bakke op om de samme udviklingsmål, og at millenniumudviklingsmålene har bidraget væsentligt til at øge den offentlige bevidsthed, styrke den politiske vilje og mobilisere ressourcer til fattigdomsudryddelse og har været et effektivt overvågningsredskab.

Set i et fremadrettet perspektiv er der en vis enighed om de kommende prioritetsområder:

- Der skal fokuseres på fattigdom inden for rammerne af en bredere og mere omfattende og bæredygtig udviklingsvision.
- De tre dimensioner af bæredygtig udvikling (den økonomiske, den sociale og den miljømæssige dimension) skal integreres.
- Det skal sikres, at så mange som muligt, især fattige lande og civilsamfundet, inddrages i udformningen af rammen for perioden efter 2015.
- Der skal udformes en universel ramme, der gælder for alle lande og pålægger alle et ansvar.
- Drivkræfter for økonomisk vækst og jobskabelse skal fremmes, bl.a. i samarbejde med den private sektor.
- Udviklingsfinansieringen og den udviklingsvenlige politikkohærens skal forbedres.

Kommissionen iværksatte endvidere en offentlig høring⁷ i oktober 2012 om opfølgningen på Rio+20. EØSU understøttede høringen med en række strukturerede dialoger. Kommissionen modtog over 125 høringssvar fra enkeltpersoner, offentlige myndigheder, virksomheder og erhvervsorganisationer, ngo'er, faglige organisationer og forbrugerbeskyttelsesorganisationer. Der blev på grundlag heraf taget hensyn til en række forslag. I et stort antal svar fremhævedes problemer vedrørende den inklusive grønne økonomi og påpegedes navnlig behovet for indikatorer, der bygger på andre faktorer end BNP, og i andre svar understregedes behovet for gunstige handelsforhold uden miljøskadelige støtteordninger og miljøafgifter.

De indsatsområder, der ifølge høringssvarene kunne indgå i målene for bæredygtig udvikling, omfattede ressource- og energieffektivitet, affald og kemikalier, biodiversitet, bæredygtigt forbrug og produktion, vand og sanitet, beskyttelse af have og fiskeri, bæredygtig transport, bæredygtigt landbrug, ligestilling mellem mænd og kvinder, fattigdomsudryddelse, klimaændringer og -tilpasning, sundhed og fødevarerikkerhed. I høringssvarene understregedes også vigtigheden af klare og langsigtede mål for anvendelse af eksisterende mål og aftaler. Med hensyn til forbindelsen mellem målene for bæredygtig udvikling og millenniumudviklingsmålene var der enighed om, at der skulle udformes en samlet udviklingsramme for perioden efter 2015, som dækker begge områder.

Desuden foretog EU-delegationerne i tredjelande opsøgende arbejde. Kommissionen modtog over 50 høringssvar fra lande. De fleste lande efterlyste en sammenhængende og koordineret måde at forene millenniumudviklingsmålene og målene for bæredygtig udvikling på.

⁶ http://ec.europa.eu/europeaid/how/public-consultations/towards_post-2015-development-framework_en.htm.

⁷ http://ec.europa.eu/environment/consultations/rio20_en.htm.

Høringen om køreplanen for ressourceeffektivitet og høringen om det syvende miljøhandlingsprogram berørte nogle af de samme emner. Kommissionen har i stort omfang inddraget civilsamfundet, bl.a. ved at afholde en offentlig høring forud for Rio+20, og civilsamfundet kom desuden med vigtige bidrag under selve konferencen.